

Izhaaja
v torek, četrtek in
soboto.

Stane mesečno Din 7.—
za inozemstvo Din 20.—.

Posamezna številka
1 Din.

Račun pošto-čkovnega
zavoda šte. 10.666.

NOVA DOBA

Uredništvo
in upravnništvo:
Celje
Strossmayerjeva ulica 1.
pritličje.
Rokopisi se ne vračajo.
Oglasi po tarifu.
Telefon int. šte. 65.

Še o volitvah.

Ugotovljeno je že bilo, da je v nedeljo narodno Celje podleglo radi sramotnega držanja mnogih bivših narodnih ljudi. Ti so šli v radikalnih in klerikalnih vrstah na volišče z Nemci in nemškutarji, ki so se ob tej priliki zopet uveljavili. Dvignili so glave; težko bo, da bi jim jih njihova pisana družba mogla kedaj ukloniti.

Kakor nekoč tako so delali ti ljudje tudi sedaj. Nemški gospodarji so sklicali svoje slovenske uslužbenice in so jim ukazali: »Tako bodele volili!« In ti so v strahu šli, pa so storihi kakor jim je bilo rečeno.

Le priznajmo, da so omogočili zmago koalicije malobrojni nemški in mnogi nemškutarski glasovi! V tej zvezi imajo ti največ zasluga, da se je Celje moralo zopet podati pod nemško vodstvo. Gotovo je, da pridejo na to našo ugotovitev in porečejo: »Vidite, sedaj pravijo, da smo mi odločili zmago, a drugače pa sploh tajijo obstoj naše manjšine.«

Da, priznavamo, da so po naših mestih še grdi madeži iz preteklosti, a manjšine ne priznavamo, ker ni ljudstva in ne naroda, ki bi jo tvoril. Dasi je »Cillier Zeitung« bila izdala volilni proglas »An unsere Wähler in Stadt und Land«, da bi vzbudila domnevo, da ima volilce tudi kje v kaki vasi, je vendar svetovala »vsem svojim« izven Maribora in Celja, da se naj ravna po navodilih zaupnikov. Posledica je bila, da ni nikjer videti nemških glasov. In vendar bi bilo za nemško tehniko varanja sveta in nemško teorijo o dvojnosti slovenske zemlje kakor nalašč, če bi postavili svoje lastne skrinjice in z glasovi po deželi pokazali, da so res tu.

Pod naslovom »Nekdaj in danes« se bavi »Jutro« z nekaterimi znanimi celjskimi ljudmi, ki so tudi zašli daleč od svoje prvotne poti. Omenjeni list izvaja:

»Med imeni, na katera je padla v nedeljo sramota sodelovanja z Nemci proti narodnim ljudem, čitamo tudi ono dr. Gvidona Serneca, ki je v svojem prejšnjem življenju nastopal vedno skrajno nacionalno in ki so mu vsi drugi narodni ljudje bili premalo nacionalni, dokler ni iz osebnih razlogov prestopil v radikalno stranko in pregovoril svojega starega častitljivega očeta, pokojnega dr. Josipa Serneca

da je šel tudi on v radikale. To je isti dr. Gvidon Sernec, ki smo ga bili vajeni videti ob slavnostnih prilikah v sokolski srajci, isti dr. Sernec, katerega sestro je ob priliki poseta Čehov v Celju opljuval na cesti Nemec dr. Evgen Negri. V nedeljo je dr. Gvidon Sernec z onimi, s katerimi se je bojeval njegov oče celo življenje, polagal roko v isto skrinjico.

Istočasno z njim se je postavil v vrsto z Nemci tudi nekdanji starosta Celjskega Sokola in sedanjí predsednik Celjske posojilnice d. d. dr. Josip Vrečko, zet odličnega narodnjaka Kapusa in zavedne narodne žene gospe Albine Kapusove, ki smo ga bili tudi vajeni ceniti kot narodnega moža, dokler ni zašel, potem ko je svoje javno delovanje že davno zaključil, med slovenske radikale. Spominjamo se, kako je dr. Josip Vrečko vodil pravdo proti »Deutscher Wacht«, ki ga je napadla kot nacionalnega Slovenca, rano ob rami z dr. Dečkom in dr. Hrašovcem. Spominjamo se, kako je prvi prijel za stol in ga dvignil, ko je grozilo, da bodo Nemci ob posetu Čehov v Celju vdrlí v Narodni dom, ter je vabil druge, da naj storijo isto in se postavijo proti Nemcem. Spominjamo se, kako smo ga slišali na banketu ob vsesokolskem zletu v Celju govoriti o potrebi skrajne izvedbe gesla »Svoji k svojim!« — To je bilo seveda davno pred vojno, ko smo bili še dan za dnevom napadeni za vsako slovensko besedo od istih celjskih Nemcev in lažnemcev, s katerimi se sedaj vežejo za slepljenci. Nekdanji veliki liberalci in ultranarodnjaki dr. Dragotin Vrečko je prihítel s svojo kroglico za klerikalno-nemško skrinjico.

Ta odstavek smo navedli, da se vidi druga stran slike, katero smo bili prikazali v članku »Pred 44 leti v Celju« v svoji predzadnji številki.

Politika

p SDS JE DOBILA 102 MANDATA. Samostojna demokratska stranka je dobila naslednje mandate pri volitvah v oblasne skupščine: Bačka oblast 3, beograjska 8, bitolska 1, bihačka 3, vrbaska 5, dubrovačka 2, zagrebska 3, ljubljanska 6, mariborska 6, moravska 1, osijejska 11, podunavska 3, primorska 3, krajiška 31, raška 1, sarajevska 1, splitska 7, sremska 8, travniška 1, tuzlanska 1, to je skupno 102 mandata.

Med navedenimi pa niso všeti mandati iz Srbije, Bačke in Banata, kjer so nastopale liste SDS skupno z drugimi skupinami. Manjkajo pa tudi še definitivni rezultati iz nekaterih srezov.

p SVETOZAR PRIBIČEVIČ O VOLITVAH. Za izid sedanjih oblasnih volitev je značilno, da so vse stranke z oblasnimi volitvami zadovoljne. Zadovoljna je opozicija, zadovoljna je vlada. Opozicijski voditelji izjavljajo, da poskuša vlada falsificirati rezultat oblasnih volitev, ki še ni v celoti znan. Najpreciznejšo izjavo o oblasnih volitvah je podal vodja SDS Svetozar Pribičević, ki je izjavil: »Sedanje volitve očitujejo mnogo značilnih momentov. G. Stjepan Radić je padel v kroglicah skoro za 50%. Kjer je prej imel 8000 glasov, ima sedaj 4000 glasov, kjer prej 6000, sedaj 3000. Radićev poraz v kroglicah ni tako razviden v rezultatih, ker favorizira volilni red večje pokrajinske stranke. Značilno je, da je bil Stjepan Radić potolčen v Dalmaciji. SDS je zadovoljna z izidom oblasnih volitev. Večje zmage slavi predvsem v Vojvodini, zlasti Banatu, kjer je pri prejšnjih občinskih volitvah prejela 9000 glasov, pri sedanjih pa 15.000. Pri zadnjih skupščinskih volitvah je dr. Lukinić zbral v novosadski oblasti približno 2000 glasov, sedaj pa 6000. SDS je dosegla velik uspeh nadalje v Sremu, v Bosni, v severni Dalmaciji, kjer je Stjepan Radić tako na kroglicah kakor na mandatih zgubil močne pozicije na račun SDS.

p NARODNA SKUPŠČINA. V torek dne 25. t. m. se je zopet sestala Narodna skupščina. Dopoldne se je vršila krajša seja ministrskega sveta, ki je razpravljala o parlamentarnem delu in o predložitvi proračuna. Ob 11. dopoldne pa se je pričela končno seja Narodne skupščine. Po izvršenih formalnostih se je predsednik Marko Trifković s toplimi besedami spominjal smrti pokojnega Nikole Pašića in je obenem sporočil, da je prejel od Državne Hipo-

banke akt, po katerem je pokojni Nikola Pašić testamentarno zapustil 826.605 Din kot preostalo vsoto ruskih prispevkov, zbranih za časa vojne za Srbijo. Sedaj more razpolagati v smislu odredbe testamenta s to vsoto predsednik Narodne skupščine. Nato je bila prečitana ostavka dr. Kumanudija, ker je izvoljen za predsednika beograjske občine. Nato se je prečital akt, s katerim vlada predlaga skupščini proračuna za leto 1926-27. skupno s finančnim zakonom, nadalje predlog zakona o tolmačenju 108 invalidskega zakona in predlog zakona o srednjih šolah. Med silnimi pretesti opozicije je podaljšala vladna večina anketnemu odboru rok delovanja za 10 dni. Nato se prečita cela vrsta interpelacij in tudi vprašanje na predsednika Narodne skupščine, zakaj ministri ne odgovarjajo na interpelacije poslancev. Predsednik Trifković je odgovoril, da ni v njegovi moči, da bi jih k temu prisilil. Ljuba Davidović je dokazoval, da ima predsednik Narodne skupščine na razpolago dovolj učinkovitih sredstev, da prisili nepokorne ministre k izvrševanju poslovnika. Seja je bila zaključena nekoliko po 12. ter je prihodnja napovedana za sredo dopoldne.

Celjska kronika.

c REDNI SESTANEK ČLANOV KRAJ. ORG. SDS ZA MESTO CELJE se vrši v sredo zvečer v klubovi sobi Celjskega doma. Začetek razprav je točno ob pol devetih.

c RAZMERJE GLASOV V OKOLICI. V celjski okoliški občini so pri nedeljski volitvi lepo napredovali napredni in narodni glasovi, dočim so klerikalni nazadovali. SLS je dobila 563, SKS 20, Korenovi socialisti 164, Bernot 53, SDS 196, Radićev disident Urleb pa 23 glasov. SDS je napredovala za 28 glasov.

c »TONZ AF DA OLM«. Za to nedeljo so si tukajšnji Nemci in nemškutarji naročili posebnega komika z Dunaja, da bi jim na njihovi veselici v Skobernetovem hotelu zbijal šale na račun Slovencev v Celju in pel posmehljive kuplete o njihovih zaveznikih radikalih in klerikalcih, ki so jim tako lepo pomagali uveljaviti se. V torek so pa nameravali prirediti v istem hotelu »Raj na planini«, a policija jim je njihove prozorne izzivajoče namene pre-

Charles Dickens. — Ed. Šimnic.

Božična povest v prozi.

(A Christmas Carol in Prose.)

(Dalje.)

Plaval je in morski ptiči — rekli bi, od vetra pojeni, kakor trava od vode — so ga obkrožali. Tudi tu sta dva moža, čuvaja luči, zanetila ogenj, ki je metal skozi lukalnico svoje žarke preko morja. Na surovo mizo, pri kateri sta sedela, sta položila svoje žuljave roke ter napivala veselim božičnim praznikom. Starejši od njih je zapel z orjaškim glasom pesem, ki je zvenela kakor morski vihar.

Duh in Scrooge sta letela dalje ter se spustila na krov neke ladje. Stala sta poleg krmarja, temne, pošastne postave so stali na stražah, vsak pa je zase brenčal božično melodijo.

Presenečen pa je bil Scrooge, ko je spoznal naenkrat svojega nečaka in se znašel v svetli, suhi sobi. Duh je stal poleg njega in smehljalje gledal na tega nečaka. — »Ha, ha!« se je smejal Scroogeov nečak. »Ha, ha, ha!« — Ako je razun bolezní in žalosti še kaj nalezljivega na svetu, je smeh in dobra volja. Ko se je Scroogeov nečak tako smejal, se je smejala tudi Scroogeova pramožena nečakinja, smejali so se tudi vsi zbrani prijatelji.

— »Ha, ha! Ha, ha, ha, ha!« —

»Dejal je, Božič je neumnost, pri moji veri!« je vzkliknil Scroogeov nečak. »Bil je o tem tudi prepričan!« — »Toliko večja sramota zanj, Fric!« je pripomnila nejevoljno Scroogeova nečakinja. Bog blagoslovi te ženske, ničesar ni polovičarskega na njih! Vedno menijo resno. — Bila je lepa, prav lepa! Z jamicami na licih in okroglimi usticami. — »Prismojen, star stiskač je«, je dejal Scroogeov nečak, »in bi imel lahko prijetnejše. Njegove napake ga same kaznujejo in nimam ničesar proti njemu. — »Gotovo je zelo bogat, Fric, ga je prekinila Scroogeova nečakinja. »Saj ti si to vedno trdil.« — »Kaj radi tega, dete!« je rekel Scroogeov nečak. »Njegovo bogastvo mu nič ne hasne. Ničesar dobrega ne stori z njim, niti sebi kake udobnosti. Ne zadovolji se misliti — ha, ha, ha — da bi ga kedaj name prepustil.« — »Ne maram ga opravičevati«, je pripomnila Scroogeova nečakinja. Sestre Scroogeove nečakinje in vse ostale dame so pritrdile. — »Jaz pač!« je dejal Scroogeov nečak. »Žal mi ga je, ne mogel bi se nanj jeziti, če bi se tudi hotel. Kdo trpi radi njegove trme? On sam. Vtepel si je v glavo, da naju ne more trpeti in noče priti ter z nama obedovati. Kakšna je posledica? Končno ne izgubi nobenega posebnega kosila.« — »Res? Jaz pa menim, da je ob zelo dobro kosilo«, ga je prekinila Scroogeova nečakinja. Vse ostale so pritrdile. — »Veseli me, da to

slišim«, je rekel Scroogeov nečak, »tem bolj, ker ne zaupam tem mladim gospodinjam. Kaj menite vi, Topper?« — Topper je imel bržčas eno oko na eni nečakinjinih sester, ker odgovoril je, samec je beden zavrzek, nima pravice, da bi izrekel svojo sodbo glede takega predmeta. Nakar je ena sester Scroogeove nečakinje zardela. — »Nadaljuj, Fric«, je rekla Scroogeova nečakinja in tlesnila z rokami. »Nikoli ne dokonča, kar začne. Tak smešen dečko!«

Scroogeov nečak je zopet bušnil v smeh, ostali za njim. »Menil sem le, ker naju ne mara in se noče z nami veseliti, da je zamudil par lepih trenutkov. Vsako leto ga nameravam povabiti, če mu je všeč ali ne. Naj le zabavlja čez Božič, do smrti. Vendar mora dobiti končno boljše mnenje, ako pridem vsako leto k njemu in mu veselo porečem: »Stric Scrooge, kako se vam godi?« Ako ga samo pripravim do tega, da zapusti svojemu ubogemu pisarju petdeset funtov, je že nekaj in menim, da sem včeraj vplival nanj.« Na njegovo zadnjo pripombo so se vsi smejali, on pa je nival iz steklenice.

Po čaju so nekoliko zaigrali, vsa rodbina je bila namreč muzikalična. Zlasti Topper se je odlikoval z mogočnim basom, ne da bi se mu napele žile na glavi ali da bi postal rdeč v obraz. Scroogeova nečakinja je igrala dobro harfo, med drugim je zaigrala preprosto melodijo, ki jo je znal oni otrok, ki

je šel po Scroogea v zavod. Ko je slišal Scrooge ona melodijo, se je spomnil vsega. A niso igrali celi večer. Potem so se šli slepe miši, ugibali na kako, kdaj in kje? Duha je zelo veselilo, ko je Scrooge zasledoval vse z največjim zanimanjem.

»Nova igra prične«, je dejal Scrooge, »le pol ure še, duh, le pol ure.« — Igrali so igro »da ali ne«. Scroogeov nečak si je moral nekaj misliti, ostali pa so ugibali, nakar jim je odgovorjal z da ali ne. Pri naglem vpraševanju so uganili, da misli na neko žival, živo žival, nekoliko neprijetno žival, na divjo žival, na žival, ki včasih renči in kruli in včasih govori, ki živi v Londonu, teka po ulicah okrog, se ne kaže javno in je nihče ne vodi, ne živi v mezažeriji, ki se ne bo nikoli zaklala, niti niti konj, niti osel, niti krava, niti bik, niti tiger, niti pes, niti prašič, niti mačka, niti medved. Pri vsakem novem vprašanju je buknil nečak v glasen smeh, ki ga je tako razdražil, da je moral vstati z sofe in z nogami pocepetati. Hipoma je zaklicala ena sester in se zasmejala. »Jaz jo imam! Jaz vem Fric, kaj je!« — »Kaj je?« je vprašal Fric. — »To je tvoj stric Scrooge!« — Prav res je uganila. Sledilo je splošno občudovanje, čeprav so ugovarjali nekateri, da bi moral odgovoriti na vprašanje »Ali je medved?« z da.

»Čedno tvarino nam je nudil za zabavo«, je rekel Fric. »Nehvaležni bi

križala s prepovedjo, kar je bilo zelo umestno, ker Celjani ne pozabljajo tako hitro.

c PROSLAVA SV. SAVE. V četrtek dne 27. t. m. se bo vršila v trgovski šoli ob 11. uri predpoldne šolska proslava Sv. Save s sekanjem kolača, deklaracijami itd. za pravoslavne šolske otroke in občinstvo, katero se uljudno vabi.

c JUGOSLOVENSKO-ČEHOSLOVASKA LIGA priredi v četrtek zvečer ob 8. uri v fizikalni dvorani šolske šole skioptično predavanje o modernem češkem kiparstvu. Predaval bo profesor Orožen. Vabijo se tudi nečlani.

c ŠOLSKÉ POLIKLINIKE. Ministrstvo narodnega zdravja je postavilo v svoj proračun večji kredit za šolske poliklinike v krajih, kjer teh ustanov še ni. Nove šolske poliklinike dobe v prvi vrsti kraji, kjer je mnogo šolskih otrok in kjer zdravstvene razmere niso dovoljne kakor na primer pri nas.

c 11. OBRTNI MOJSTRI. POZOR! Dajejo se vam na znanje sledeči soglasni sklepi šolskega odbora celjske obrtne nadaljevalne šole: 1. Glede stalnega šolskega okoliša za obvezen obisk celjske obrtne nadaljevalne šole se na podlagi odloka velikega župana mariborske oblasti od 8. novembra 1926 O. br. 2418/1 sklene, da so dolžni obiskovati to šolo vsi obrtni vajenci in vajenke iz mesta Celja ter bližnje okolice v vstetimi vasi: Štore, Teharje, Bukovžlak, Spodnja in Zgornja Hudinja, Trnovlje, Ostrožno, Babno, Levc, Lisce, Polule in Zagrad. Iz vseh bolj oddaljenih krajev pa se vajencev in vajenk ne sme siliti v šolo; sprejme pa se jih lahko, če je za nje še prostora, ako se prostovoljno oglašijo in naprej poravnajo letno šolnino 50 Din. 2. Z ozirom na odlok velikega župana narib. oblasti O. br. 1296 se tudi soglasno sklene, da ima v začetku šol. leta vstopiti vsak vajenec oziroma vajenka v obrtno nadalj. šolo, če mu le manjka nad eden mesec dni do oprostitve. To pa zlasti iz razloga, ker mnogo vajencev, uvidevši potrebo šolske naobrazbe, še potem prostovoljno obiskuje šolo, akoravno so že postali pomočniki. Vrh tega je šolski odbor izrekel načelstvom celjskih obrtnih zadrug željo, da bi iste naročile vsem mojstrom in mojstricam, da bi naj starši oziroma njih namestniki ob času sklepanja učnih pogodb takoj izplačali mojstru — mojstrici trikrat po 50 Din, t. j. šolnino za tri šolska leta v skupnem znesku 150 dinarjev in bi isto šolnino potem mojstri sami odraščali od leta do leta šolskemu odboru, vsled česar bi bile prihranjene vse sitnosti in škoda mojstrom samim, ker morajo ti v pogostih slučajih izplačati šolnino iz svojega. Razume se, da bi se ostanek vplačane šolnine staršem vrnil, če bi vajenec predčasno zapustil mojstra. — V splošnem naj se pri sprejemu vajencev gleda tudi na to, da se vzame v obrtni pouk le dober material, kar bo itak v pro-

speh obrtnemu stanu samemu, v obrtni nadaljevalni šoli bo pa mogoče doseči čim lepših uspehov. — Vodstvo šole.

c MASKERADA OLEPŠEVALNEGA DRUŠTVA. Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Celju obvešča svoje člane in društvo naklonjeno občinstvo, da priredi kakor vsako leto tudi letos na pustni torek, t. j. 1. marca t. l. zvečer v vseh prostorih Celjskega doma običajno maskirado zvečano s konkurenco mask. Popoldne istega dne ob 3. uri se bo vršil v veliki dvorani istotam mladinski pustni korzo, pri katerem nastopi poleg drugih atrakcij 16 otrok broječa skupina v slovenskih, hrvaških, srbskih in ruskih narodnih nošah ob plesu kola. Vodstvo te prireditve ima kakor lansko leto g. Pfeifer, ki bo čas in ure vežb javil stani, da njihovi otroci (v starosti od 7 do 12 let) sodelujejo pri tej prireditvi in ki razpolagajo s potrebnimi narodnimi nošami, da to javijo ge. Eli dr. Kalanovi ali ge. Turnšekovi v svrhu točnejših informacij. Prijavitelje bo za nameravane skupine odbral in v teledavnici Celjskega Sokola izvešal g. Pfeifer, ki bo as in ure vežb javil starišem prijavljenih otrok. Ker je nameravana prireditev za saniranje blaginje društva, ki neumorno in nesebično skrbi za olepšavo mesta in za povzdigo tujskega prometa, velikega pomena, upa društvo, da bodo veselični prostori tako popoldne kakor zvečer natlačeno polni. Druga celjska društva prosimo, da to našo prireditev upoštevajo in na ta dan ne prireajo oficijelnih zabav. — Olepševalno in tujsko-prometno društvo v Celju.

c PODPORNEMU DRUŠTVU NA DRŽ. REALNI GIMNAZIJI V CELJU so poslali prispevke ti-le dobrotniki: dr. I. Zdolsek, odvetnik, Brezice 250 Din; po 200 Din: I. Hönigman, trgovec, Celje; Cinkarna, d. d. Celje; vlad. svetnik E. Lilek 150 Din; po 100 dinarjev. Prva hrvaška štedionica, Celje; ravmateljstvo Trb. premogokopne družbe, Hrastnik; R. Dienl, industrialec, Celje; Kamnoseška industrijska družba, Celje; A. Kunej, podravnatelj, Celje; I. Naumović, pukovnik, Celje; K. Goligranc, stavbenik, Celje; gospa Kristina Kuss, Celje; V. Brauns, tervarna, Celje; »Zagorka« d. d. tovarna cementa, Zidani most; I. Detiček, notar, Vransko; dr. M. Orožen, odvetnik, Celje; A. Oražem, krojač, Celje, preostanek pri zvezkih na gimnaziji 72 Din; po 50 Din: L. Plavšak, št. Jur ob Taboru; dr. J. Hrašovec, odvetnik, Celje; ga. Virg. de Gossleth, Celje; Gajtej Comp., Celje; I. mestni mlin, Celje; F. Karbeutz, trgovec, Celje; F. Čuk, tovarna, Celje; po 30 Din: J. Safosnik, kaplan, Dol; K. Florjančič, trgovec, Celje; po 25 Din: F. Kalan, trgovec, Celje; ing. I. Ahtik, Celje; H. Mravljak, Šostanj; po 20 Din: I. Razbornik, župnik, Kebel; F. Roblek, veleposestnik, Zalec; A. Kolšek, notar, Marenberg; V. Kukovec, lesni trgovec, Lava; F. Kuder, trgovka, Celje; A. Černe, fo-

tograf, Celje; I. Rožman, župnik v Zavrčnem 6 Din; osnovna šola Gomilsko 5 Din. Srčna hvala!

c POLOVIČNA VOZŃJA ZA IZLETE ZIMSKIH SPORTNIKOV. — Prometno ministrstvo je dovolilo vsem zimsko-sportnim društvom polovično vožnjo na vseh progah državnih železnic. Ta ugodnost pa velja le, ako se vrše skupni izleti kakor je navada pri poletnih turistih.

c BORZE DELA SO UKINJENE. Ministrstvo za socialno politiko je sklenilo ukiniti borze dela v Beogradu, Zagrebu in Ljubljani. Posle teh borz naj prevzamejo mestne občine. To velja seveda tudi za nas v Celju.

c OBRTNIŠKI PLES. Občeslovensko obrtno društvo v Celju priredi za torek, dne 1. februarja zvečer v vseh prostorih Narodnega doma velik obrtni ples. Ta prireditev je vedno pritegnila občinstvo in obeta tudi letos veliko neprisiljene zabave. Čisti dobiček pa je namenjen za podporo potrebnih vdov in sirot iz obrtniških krogov.

c ASANACIJA VASI V SLOVENIJI. Ministrstvo za narodno zdravje bo nadaljevalo asanacijo vasi v Sloveniji. V programu je v tekočem letu tudi ureditev ljudskega zdravilišča v Gaberju pri Celju. Asaniralo se bo tudi več vodnjakov in studencev v krajih, kjer je nastopil v preteklih letih trebušni legar. Asanacijska dela bo vodil Higijenski zavod v Ljubljani.

c Z ROKO V STROJU. V Westnovi tovarni v Gaberju se je zgodila v pondeljek popoldne huda nesreča. Delavec Maks Vovk je prišel pri delu z roko pod strojno rezilo, katero mu je čez dlan odrezalo roko. To nesrečo je baje zakrivil neki sodelavec vsled ne previdnosti.

c SLABE CESTE. Ceste v celjski okolici so v zelo slabem stanju. Treba bi bilo posipati vsaj cesto od Voglajnskega mosta proti Zagradu. Cesta je v tako slabem stanju kakor kje v najbolj zapuščenih vasi. Okoliška občina bi morala našim cestam posvečati več pozornosti, da jih izboljša.

Kino.

KINO GABERJE. Film iz mornariškega življenja »Naprej, junaki pomorščaki!« se predvaja danes zadnjikrat. Krasne slike iz pomorskega življenja. V glavni vlogi Ramon Navarro, igralec Ben Hurja.

MESTNI KINO. Danes v sredo zadnjikrat vefilm »Brata Schellenberg« po znamenitem romanu Bernharda Kellermannna. V glavnih vlogah najprominentnejši kino-igralki. Film je vzbudil povsod velikansko senzacijo.

Širom domovine.

š Enoletna bolniška praksa absolviranih medicincev brezplačna. Doktorji medicine, ki so dovršili svoje

fakultetne študije, morajo po zakonu izvršiti enoleten »staž« v državnih bolnicah, predno smejo vršiti svobodno prakso. Sedaj se je vladna večina finančnega odbora postavila na stališče, da zdravniški stažisti, pravzaprav študirajo. Pohajajoč s stališča, da je to nadaljevanje njihovega študija, je bil sprejet predlog, da se zdravnikom, ki vrše staž, vzame plača in da morajo po doseženem doktoratu vršiti še leto dni prakso po bolnicah brezplačno.

š Nove določbe za zobozdravnike. Ministrstvo za narodno zdravje je odobrilo nekatere bistvene spremembe pravilnika za zobozdravnike. Od 1. januarja 1927 naprej imajo pravico izvrševati zobozdravniško prakso samo doktorji celokupne medicine. Zobne klinike smejo odpirati šele po petletni praksi. Dentistom se v bodoče ne bodo več izdajala dovoljenja za izvrševanje lastne zobozdravniške prakse. S tem je zadoščeno stari zahtevi zdravniških zbornic in Udruženja zobozdravnikov.

š Ponarejeni dinarji. V Zagrebu so se pojavili enodinarski falzifikati, katerih je policija že dobila nekoliko eksemplarov.

š Taksa na inozemce v Franciji. Glavno tajništvo, Delavskih zbornic v Beogradu je bilo obveščeno od ministrstva za socialno politiko, da zahtevajo po obvestilu našega generalnega konzulata v Parizu, francoske policijske oblasti naplačilo 375 frankov za inozemsko legitimacijo od vsakega inozemca, torej tudi od naših podanikov, ki prihajajo v Francijo za dalje časa kot dva meseca. Tujec, ki živi v državi manj kakor dva meseca, se smatra kot turist in ne zapade tej taksi. Delavci, ki so zaposleni v Franciji potom pogodbe, plačajo znižano takso 40 frankov; isto takso plačajo tudi dijaki, ki študirajo na francoskih šolah. Delavci, kateri delajo v Franciji brez pogodbe, morajo plačati celotno takso 375 frankov. O tem se obveščajo vsi naši delavci, ki nameravajo potovati v Francijo.

š Splitski Italijani za fašistovsko posojilo. Splitski Italijani so za fašistovsko posojilo vpisali 585.000 lir. V kvarnerski provinci s sedežem na Reki je bilo vpisanih nad 8 milijonov lir.

š Deponirani denar mladoletnih. Glavna kontrola v Beogradu je izdala odredbo, da sodišča pri njih deponiranega denarja mladoletnih ne smejo izposojevati privatnikom, marveč ga morajo nalagati v pupilarno varnih mestih: hranilnicah, a tudi pri teh največ do zneska 20.000 dinarjev za posameznega varovanca.

š Redukcije železniških direktij ne bo. Po izjavi prometnega ministra generala Milosavljevića ni bojazni, da bi se — kakor se je poročalo — reducirale direktije državnih železnic n. pr. zagrebška ali ljubljanska, znižalo se bo le število oddelkov v direktijah. Obdržali se bodo pri direktijah le prometni oddelki, komercialni pa se bodo zoružili s centralo v Beogradu.

š Dozorele slive. V uredništvo splitske »Nove dobe« je prinesel te dni neki seljak iz Kaštelov nekoliko komadov zrelih sliv. Sadje je dozorelo na Lokvici, ki je zavarovano pred hladnimi severnimi vetrovi in odprta proti jugu. Dozorevanje je pospešilo toplo vreme, ki je zadnji čas vladalo v južni Dalmaciji.

š Voda odnesla železniški most. V sled toplih južnih vetrov se je začel sneg v Južni Srbiji naglo tajati. Vardar in vse druge vode so naglo naraščale in deloma poplavlile okolico. Planinski potok Nerodimnika se je izpremenil v černo reko ter razrušil železniški most, tako da je bil železniški promet s Kosovsko Mitrovico ustavljen. Iz Skoplja je bila odposlana posebna tehnična komisija v svrhu, da zopet upravi promet.

š Redka svatba. V Nuštru pri Vinkovcih se je te dni vršila redka svatba. Premožna vdova mizarskega mojstra Ana Stangl, stara 66 let, se je poročila s 25 letnim kmečkim mladim Petrom Kovačem. Svatbena slavnost je trajala dva dni. Povabljeni je bilo vse selo.

š Razgnano komunistično zborovanje. Komunisti so hoteli v pondeljek prirediti v Vukovaru javen shod. Ko pa je prvi govornik začel razpravljati o Rusiji, je policijski komisar takoj razpustil shod. Delavci pa se niso hoteli raziti in so vzklikali Rusiji.

bili, da ne bi pili na njegovo zdravje. Tu je ravno pri roki kozarec kuhanega vina, izpijem ga na zdravje strica Scroogea. — Živel stric Scrooge, so klicali ostali. — Vesel Božič in srečno novo leto starčku, naj je, kakor je, je rekel Scroogeov nečak. »Ni hotel sprejeti voščila, pa vendar naj ima, kar želim.«

Stric Scrooge je postal tako vesel in lahkega srca, da bi se družbi z dolgim govorom zahvalil, ako bi mu duh pustil čas. Ves prizor je mahoma izginil in zopet sta potovala. Veliko stanovalj sta še obiskala. Duh je stal pri bolnikih in bili so veseli; v tujih deželah in bili so blizu domovine; pri ljudih, ki so se borili z nesrečo in bili so potrpežljivi v svojem upanju. V sirotišnici, bolnišnici in ječi; povsod je pustil duh svoj blagoslov in delil Scroogeovo nauke.

Bila je dolga noč, ako je bila pač ena noč. Scrooge je dvomil o tem, da bi se dalo toliko prizorov doživeti v tako kratkem času. Čudno je bilo tudi, da je ostala Scroogeova postava enaka, velikanova pa se je vidno starala. — Scrooge je zapazil spremembo, a ni ničesar omenil, dokler nista prišla do neke otroške družbe Treh kraljev, zapazil je, da je duh osivel. — Ali je življenje duhov tako kratko? — Je vprašal. — Moje življenje na zemlji je kratko, je odgovoril duh. »To noč konča.« — To noč! je vzkliknil Scrooge. —

»To noč o polnoči. Poslušaj! Čas se bliža.« — Ura je bila pravkar tričetrt na dvanajst. — Oprosti, ako nimam pravice gledati tega vprašati, je rekel Scrooge in pazljivo pogledal duhovo obleko, »toda nekaj nenavadnega vidim, ki ni tvoje, pod robom tvoje obleke. Je-li noga ali parkelj?« — Lahko je parkelj, kar tiče mesa, ki je na njem, je duh otožno odgovoril. »Poglej!« — Iz gub svoje obleke je izvelkel dva otroka; bedna, zavrnjena, grozna, grda, siromašna. Pokleknila sta k njegovim nogam in ga prijala za obleko. — O človek, poglej sem! Poglej, poglej sem dol! je zaklical duh. Bila sta deček in deklica. Rumena, suha, raztrgana, motnih oči. Kjer bi morala bivati sveža, ljubka mladost, je bivala starost. Kjer bi morali kraljevati angeli, so groze lučafi hudiči. Scrooge je prestrašen odskočil. Hotel je reči, da sta lepa otroka, a beseda mu je zastala v grlu. — Duh, ali sta tvoja? je vprašal. — Človeška sta, je rekel duh in ju pogledal. Name se obešata in tožita svoje očete. Ta deklica je nevednost. Ta deček je pomanjkanje. Čuvaj se obeh in pred njunim rodod. Zlasti pa se čuvaj te deklice, kajti na njenem čelu vidim zapisano, kaj je poguba, ako se pisava ne izbriše. Tajita, je zaklical duh in zegniti roko proti mestu. »Zaničujta one, ki vam to porečejo! Trpita radi njihovih strankarskih bojev in delata slabše! Počakajta na ko-

nec.« — »Ali nimata kakega zavetišča ali pomoči?« je vzkliknil Scrooge. — »Li-ni ječ?« je rekel duh. »Li-ni prisilnih delavnic?«

Ura je udarila polnoč. Scrooge je pogledal za duhom, a ga ni bilo več. Ko je zadnjič udarila, se je spomnil na besede Jakoba Marleya in ko je dvignil oči, je zapazil praznično prikazen, zaštrto in zakrinkano, ki se mu je bližala kakor megla. Počasi se mu je bližal, ves zakrit, le ena roka se je videla. »Stojim-li pred duhom bodočega Božiča?« je vprašal Scrooge. Duh ni odgovoril, le glavo je nekoliko nagnil. »Bojim se te, ker mi hočeš pokazati sence stvari, ki se še niso godile.« Duh ni spregovoril, pokazal mu je z roko, naj gre z njim. Peljal ga je v umazano ozko ulico k nekemu starinarju, kjer so ponujali dve ženski njemu mrtvemu ukradeno perilo in zagrinjala. Ob njihovih pogovorih se je Scrooge tresel groze. — Duh, je dejal Scrooge, »vidim, vidim usodo nesrečnega moža, ki bi bila lahko moja. Moje življenje se nagiba sedaj v to smer. Sveta nebesa, kaj je to?« (Dalje pride.)

Ali ste že poravnali?
naročnino
za Novo Dobo

Zato je policija prišla tri in jih takoj vsočila na 14 dni zapora in na izgon iz Vukovara.

Strogi ukrepi proti tatvinam v vlakih. Glede na vedno pogostejše tatvine v vlakih je prometno ministvo odredilo najstrožjo opreznost in kontrolo. Vlakovodja, oziroma konduktor, kateremu se tekom enega meseca pripetijo dve tatvini, bo kot nezanesljiv takoj odstranjen od potniških vlakov. Obenem je strogo zabranjeno krošnjarije po vlakih tudi osebam, ki so kupile vozni listek.

Železniški uradnik, ki ni vedel za svojo srečo. Srečka državne razredne loterije štev. 97.706 je zadela dobitka v znesku 200.000 dinarjev. Lastnik te srečke je uradnik pri železniški direkciji v Subotici. Šele te dni je zvedel za svojo srečo, ker je bil pozabil, da je kupil srečko. Igral je prvič v razredni loteriji. Tovariši so ga bili le težko prepovabili, da je kupil srečko.

Frumencij X.:

O spominu in pozabljenosti.

Predmet sam je tako aktualen v vsaki starosti, da bi Vam rad podal dokaz, da če je treba vaditi svoj spomin, kakor priporočajo veliki možje in ugledni listi, ni prav nič manj resnično, da, najsibodo metode kakršnekoli, predlagane proti temu rezultatu, katerega posledice segajo preko meja tega, kar bi se moralo tolerirati, da se napravi kraj zlorabam stvari v gotovem stanju, kar znova dokazujejo vsi oni, ki...

Žal Vam moram priznati, da sem se docela izgubil v meandrih svoje argumentacije. Preidimo torej stvarri. Pravzaprav bi lahko dejal: dober spomin in slab spomin. Dober spomin je lep dar božji in redki so, ki ga imajo v posebni meri. S slabim spominom je pa križ, da nikoli takega in najmanj, kar se ti z njimi lahko pripeti, je, da kje pozabiš dežnik v teh slabih časih...

So pa tudi ptiči, ki imajo res imeniten spomin.

Ni kar si bodi, če se igralec v treh dneh pred predstavo mora naučiti glavne vloge, ker je poprejšnji nenadoma zbolel. Pa se je naučil! Ni nikakr redkost v igalskem svetu tak slučaj. Pa je le nekaj izrednega in dokaz ne baš slabega spomina.

Pa bi bil tudi Poincaré za toli: Če govori, ima res govor pred sabo na mizi, a vanj ne pogleda, pa ga le ima dobesedno pred očmi, če se lahko tako reče. In bi poslušalcem lahko povedal, ne da gleda v pisani govor, katero besedo je med govorom spremljal v tej vrsti. To res ni kar tako.

Tudi žurnalista Brunetiére je bil znan po izrednem spominu. Pa sreča nekega dne pisatelja Edouarda Roda na ulici in ga ustavi.

»Vaš zadnji članek,« pravi, »je prav dober. Vendar bi Vam imel staviti dvainvajset ugovorov.«

»Radoveden bi bil...«

»No ti-le so...«

In Brunetiére začne s svojimi dokazi. Neki mimoidoči gospod ga prekine in poprosi, naj mu pové, kje je ta in ta ulica. Brunetiére mu z vso vpludnostjo da pojasnilo, in ne da bi bil najmanj prišel iz tira svojega naštevavanja, lepo nadaljuje.

Pri sedemnajstem ugovoru ga Rod začuden, presenečen in prestrašen poprosi, naj govori o kaki drugi stvari...

Taki ljudje so res zavdanja vredni. In oni, ki dobrega spomina nimajo? Kakor oni, ki je pipo iskal, pa jo je v ustih imel? Pomagajo si, če imajo dovolj soli v glavi. Če je pa nimajo — Bog pomagaj.

Dobro se je izmazala neka igralka. V največjem ognju igranja in recitiranja (igra je bila namreč v verzih in s temi je smola), pride do verza:

...jaz bi idol zares tak dobro predstavljala —

Tedaj pa zmanjka. Kaj bi? Brž skuje sama naslednji verz:

— a bolje bi bilo, da vlogo bi prebrala!

Pa vzame vlogo iz žepa in jo brez nadaljnjega začne brati, dokler ne pride spet v pravi tir.

To se sicer ne dá vedno napraviti, a za to pot je imela srečo. Dobro se je odrezala.

Povsem drugačna pa je historija,

ki Vam jo zdaj povem. Tu pa gre — ne zamerite izrazu — za akutno amnezijo — ka-li.

Imenovala se je Miss Leadbetter, namreč ne amnezija, ampak dotična dama, ki je junakinja naslednje historije. Miss Leadbetter — tega ne pozabite. Zakaj, če jo kdaj srečate, bo prav, da veste njeno ime, ker ga je docela pozabila.

Miss Leadbetter se je rodila... Tega se ne spominja več. Sicer je to res slučaj pozabljenosti, lasten vsem ženskam, ki so prekoračile starost, recimo, desetih let... A Miss Leadbetter ima še to posebnost, da ona sploh preteklosti nima... Srečna Miss Leadbetter!

»Salite se pač,« ji pravi nekoč nekdo, ki ga je v kopališču spoznala.

»Bogu bodi potešeno, — rada bi se, da bi se mogla. Zavidam ljudem, ki lahko šale pripovedujejo kar drugo za drugo.«

»Pa pripovedujte one, ki jih slišite vsak dan!«

»Kako neki s svojim strašnim spominom! Nikdar se ne morem spomniti, kam stvar meri, čeprav jo že začnem, — zato pa ne pridem do konca. To se pravi, da...«

Na nagloma preneha, se udari po čelu, da zbere svoje misli in, nezmožna, postati jim kos, se loti drugega predmeta za razgovor.

O dragi bravec! Ti, ki bereš to historijo, boš razumel, da je bila lastnost Miss Leadbetterjeve — Bog se je usmili — dvorezno orožje. Zakaj čeprav kesa ne pozna, vendar se ji tudi prav nič lepega iz preteklosti ne ohrani v spominu...

Vzemimo na primer zgodbo o njenem mufu.

Ko je bilo v decembru prav mrzlo, se znaide naša Miss nekega popoldne v Oxford Streetu. Vstopi v veliko trgovino X., pa jo povpraša prodajalka česa želi. Ni ji mogoče odgovoriti. A prodajalka jo že pozna. Brž telefonira na njen dom sobarici.

»Gospa,« ji pravi prodajalka, »muf rabite.«

»Zares — muf! Napravila sem voz na rjuhi, pa sem jo pozabila prinesiti s seboj.«

Miss Leadbetter si izbere muf in stopi k blagajni.

Na hodniku Oxford-Streeta zapazi, da je pozabila muf na prodajalni mizi. Vrne se v trgovino in k sreči najde svoj muf.

In zdaj: tekom dneva je drugo za drugim pozabila muf:

prvič, na pošti,

drugič na fotelju 54 pri koncertu v Queens-Hallu,

tretjič v foajeju pri koncertu,

četrti pri čajanki v Regent Streetu, peti v nekem taksiju. —

Na nasvet svoje sobarice se poda Miss Leadbetter v urad za izgubljene in najdene predmete, da reklamira v taksiju pozabljeni muf in ima srečo, da ga dobi vrnjenega.

Vrne se domov in začne z navdušenjem govoriti svoji sobarici o poštenosti dandanašnjih ljudi.

»Ali oprostite, miss,« pravi končno sobarica, »Vašega mufa pa le ne vidim...«

»Moj Bog!« zaječi Miss Leadbetter obupano. »Pozabila sem ga tam v uradu —!«

Em. Lilek.

Henry Ford.

(Predavanje na celjskem Ljudskem vseučilišču.)

(Dalje.)

Zanimivo je kar nam Ford pripoveduje v XXIII. poglavju svoje knjige »Velika sedanost in še večja bodočnost« o držanju njegovih delavcev v tovarni v Corku za časa iskre revolucije. Ravnatelj te tovarne je dobil od vstašev večkrat poziv, naj izdela municijo za njihovo vojsko. Ali on je to zahtevo zmiraj odklonil. Nekega dne se pripelje v tovarno tovorni avto s petnajstim vojaki. Njihov mladi poveljnik izroči ravnatelju popis vseh strojev, ki jih hoče odpeljati. Ta mu razloži, da bi mu bili stroji brez koristi, ker za izdelovanje municije ne zadoštujejo samo stroji. No, mladi oficir je zahteval od njega pokorščino in hotel na vsak način izpolniti povelje. Nato mu ravnatelj reče: »Mi imamo tukaj v tovarni 1800 mladih močnih Ircev. Ne vem, kaj bodo oni rekli, če jim priobčim, da hočete nekaj naših strojev od-

peljati. Ali jaz mislim, da morava oba dva pogoditi, kaj bi se v tem slučaju moglo dogoditi. Dam vam nasvet, da zapustite tovarno predno bi prišlo do nemirov.« Poročnik je bil tako pаметen in je poslušal nasvet. Na koncu svojega poročila je dodal Ford pripombo: »Dobro plačani delavci se ne bodo udeležili nobenega brezmišelnega prevrata.«

Te besede nekdanjega delavca naj si zapomnijo socialistični vodje dr. Bauer, Fr. Adler e tutti quanti, ki hočejo pognati delavca na barikade za svoje socialistične utopije: depozirati inteligenco, posestnika, obrtnika, trgovca in kapitalista, odvzeti vsakemu zemljo, hišo, denar, orodje — sploh vsa produkcijska sredstva ter priboriti v razrednemu boju proletarijatu se za te generacije politično diktaturo! Proletariat naj se žrtvuje za korumpirane socialistične in komunistične vodje, ki so si nagrabili milijonskega denarja, kakor n. pr. Rusa Krasin in Trocki, Avstrijca Eldersch, Eisler i. dr.? Naj se li naši proletarci žrtvujejo za žide, te prave voditelje celega socialističnega in komunističnega pokreta? Za žide, ki hočejo po trditvi Forda nežidom vzeti ne samo vero, ampak tudi vso moralno in svobodno ter jih podvreči zasnovanemu židovskemu svetovnemu gospodstvu v izraelski državi? Ali so socialistični vodje zares tako naivni, da si domišljajo tudi pri drugih narodih to doseči, kar se jim je začasno posrečilo pri Rusih? Ali nečajo priznati, da se moč ruskega boljševizma že maje, da je ruski kmet zmagal proti komunizmu in da se je v zadnji seji središnjega eksekutivnega odbora odločno branil proti od boljševikov predloženemu načinu zakona, s katerim hočejo židje po svojem programu povsem pokvariti moralno ruskega naroda? Ali ne slutijo, da pride v Rusiji do krvavega obračuna med komunisti in nekomunisti, med židi in Rusi?

Amerikanski socijolog L. Stoddard trdi v svoji razpravi »Socijalni razredi v povojni Evropi«, da je vsled posledic svetovne vojne skoro v vseh evropskih državah postal kmečki stan glavni odločujoči faktor in da je »Zelena internacionala« premagala »Rdečo internacionalo«.

Naše delavstvo bo moralo v svojem interesu kmalu priti do spoznanja, da je socialistični in komunistični program, kolikor se tiče razrednega boja, lastnine, produkcije in razdelitve produktov, neizpeljiv in da je njega blagostanje odvisno od redovitega dela in zaposlenja, od redno obratujočega posla, od cvetoče industrije in od složnega dela z delodajalcem, pa ne od štrajka, kakor se je to nedavno dokazalo s sedem mesecev trajajočim štrajkom na Angleškem.

In tako Ford upravičeno imenuje socialistične in komunistične gospodarske in politične težnje »utopije«.

Komunisti se delijo v dve stranki, v umerjeno in radikalno. Umerjena, ki se navadno imenuje kolektivistična, zahteva ukinitve lastništva na zemlji in drugih produkcijskih sredstvih, pri razdelitvi skupno izdelanih produktov pa za vsakega producenta delež po storjenem delu. Radikalna pa zahteva ukinitve privatne lastnine sploh, produkcijo po sposobnosti, konsum pa po potrebi. Kje je tu ostalo socialistično geslo »enakost«? Kje »pravica«? Izučeni kmetovalec n. pr. bo dobil v komunistični državi nalog, da producira na njivi 100 vreč pšenice, neuki pa na drugi njivi tistega razreda 50 vreč. Pri razdelitvi pšenice bo dobil izsolani eno vrečo, neizsolani pa dve, ker ima večji želoдец!

Že francoski socijalist Proudhon, ki je v svoji razpravi: »Kaj je lastnina?« odgovoril: »Lastnina je tatvina« ter izvor neenakosti in despotizma, ker po njej izrablja materialno močnejši slabjšega, je obenem tudi trdil, da v komunistični zajednici izkorišča slabjši močnejšega, lenuh marljivoga.

Kdo je v novejšem času glavni propagator radikalnega komunizma? — Nemški žid Karl Marx.

On je leta 1847. po nalogu središnje oblasti zveze komunistov izdal »Manifest komunistične stranke«. V tem manifestu, ki vsebuje glavna navodila za program bodoče socijalne demokracije, propoveduje sovraštvo proti »buržuskiemu razredu« in proti moderni državi, zahtevajoč »nasilen prevrat« sedanjega družabnega reda. Ta

proglas se končuje z besedami: »Proletarci vseh dežel, zedinite se! In s tem pozivom je postal Marx tudi vodja internacionalne. Drugi vplivni širitelj komunističnih idej je bil pred kratkim umrl nemški filozof in nacionalni ekonom dr. E. Dühring.

V njegovi razpravi »Kapital und Arbeit« se beremo:

»Namesto da bi vstal proti obliki lastnine, kakor so to storili socijalisti, in tako težil po stvarih, ki so nemogoče po prirodnem zakonu...« »Tudi odpustljiva zmota, da se je lastništvo iz dela razvilo, bo izginilo. Lastništvo je po svoji formi za vse veke zasidrano v notranji potrebi omejitve oblastnih sfer.« — Od leta 1879. je bil Dühring že drugega mnenja, ker mi čitamo v njegovi knjigi »Cursus der National- und Socialökonomie« na str. 280 do 282 sledeče: »Vsa opravila, ki zahtevajo čas in trud, se morejo priznati kot storjena dela in iz tega stališča podvreči ocenitvi popolne enakovrednosti dela in socialne ekonomske enakosti v konsumiciji. Nobeden človek ne bo svojega življenja samovoljno manj cenil kakor življenje drugega; istotako ne bo svojevoljno svojega dela pripoznal samo za odloček dela drugega človeka. Zategadelj pa je zahteva po enakem ekonomskem pravu samoumevna.«

(Dalje pride.)

Gospodarstvo.

Za olajšanje izvoza hmelja. Vojvodinski hmeljarji so te dni poslali ministru za trgovino in industrijo spomenico, v kateri zahtevajo, naj vlada posveti pri pogajanjih za sklenitev končne trgovinske pogodbe s Čeho slovaško, ki se bodo kmalu začela, večjo pozornost izvozu našega hmelja. Čehoslovaška naj bi znižala uvozno carino na hmelj za 50 odstotkov. Razen tega naj bi se uvedla direktna tarifa od jugoslovanskih postaj do onih češkoslovaških postaj, kamor je hmelj namenjen. Kakor znano, predstavlja naš izvoz hmelja, kljub temu, da obseg hmeljske produkcije v naši državi ni znaten, važno postavko v trgovinski bilanci.

Brisanje kotiranja Ljubljanske kreditne banke. Kakor poročajo iz Prage, je prošnji Ljubljanske kreditne banke, da se briše kotiranje njenih delnic na praški borzi, praški borzni svet ugodil.

Adresar področja trgovske in obrtniške zbornice v Zagrebu je izdal informativni oddelek zbornice. Adresar vsebuje po strokah porazdeljene naslove industrijskih in trgovskih podjetij, izvoznih tvrdk, obrtniških podjetij, denarnih zavodov i. d. v področju zagrebske zbornice. Adresar stane 100 Din in se naroča samo pri zbornici v Zagrebu.

Tovarnam pohištva in mlazskim podjetjem Slovenije. V svrhu preprečenja obolenj oči in dihalnih organov delavstva, zaposlenega v gornjih podjetjih, se na temelju čl. 14. Zakona o inšpekciji dela in na pod-šš 30. in 31. Zakona o zaščiti delavcev ter pravilnika o higienskih in varnostnih, tehničnih odredbah v podjetjih predpisuje nastopno: 1. Za poliranje lesnih predmetov se ima uporabiti špirit denaturiran s terpentinskim oljem in šelakom. 2. Naistozje se prepoveduje uporaba špirta sestojčega iz mešnega alkohola in lesnega olja, ker v alkoholu varira odstotek acetona, ki je škodljiv za oči in dihala vposlenega delavstva. 3. V dosego dovolila uporabe špirta v industrijske svrhe (ad toč. 1) se je obračati na pristojno finančno ravnateljstvo. 4. Prizadete, ki bi se v gornjem predpisu ne ravnavali, bo pristojna Inšpekcija dela občutno kaznovala, poleg tega pa tudi zadevo sporočila Okrožnemu uradu za zavarovanje delavcev v nadaljno postopanje. — Inšpekcija dela, Maribor.

Razgled po svetu.

Črne ko-e v Angliji. V Angliji je bilo v zadnjem času nič manj kot 650 slučajev črnih koz.

Cerkveni prazniki v Rusiji. Vlada je s posebnim odlokom določila praznike. Razen komunističnih praznikov se zopet uvede nekaj cerkvenih.

Umeten grafit. Tovarna svinčnikov Johana Fabera v Nurburgu naznanja, da se ji je posrečilo izdelati

Zvezna tiskarna v Celju

Izvršuje vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela solidno, okusno in najhitreje

Ceně zmerne!

Prepričajte se sami!

Najmodernejše urejena knjigoveznica

umetni grafit s skoro 100 odstotki čistote.

r **Cortezova oporoka najdena.** Mehikanski jezuitski pater Guevas je našel, kakor poročajo madridski listi, v arhivu Collegio notarial v Seville oporoko Fernanda Corteza, osvojevalca Meksike.

r **Svet si je oddahnil.** Poslaništvo republike San Marino v Parizu je priobčilo te dni sledečo izjavo: »Vest v nekaterih listih, da se nahaja republika San Marino še vedno v vojnem stanju z Nemčijo in z Ogrsko, je popolnoma neutemeljena.«

r **Nov davek.** Ako smemo verjeti neki angleški poročevalski pisarni, bo v najkrajšem času Kemal paša, voditelj turške republike, presenetil svet z novim davkom na zdravje. Vsi oni, ki so zdravi, bodo morali plačevati dvajset odstotkov svojih dosežanih davkov. Kar pride denarja na ta način skup, se porabi za državno oskrbovanje bolnih in starih oseb. Če se ta davek obnese v Turčiji, si ga bo znal osvojiti čimprej ves svet, o tem ne dvomimo.

r **Prisilno zdravljenje v Rusiji.** Pred kratkim časom se je vpeljal v Rusiji sistem prisilnega zdravljenja spolno bolnih. Sedaj se razpravlja v odboru ljudskih komisarjev o zakonskem načrtu, ki se bavi s pijanci. Namen novega zakona je ta, da se pijači vdane osebe, pa bodisi moški ali ženske, prepeljejo v posebne sanatorije, zdravilišča, kjer se bodo odvajali pijači. Poleg tega določa tudi zakonski načrt, da se prepeljejo v taka zdravilišča tudi take osebe, ki se dobe pijane na javnih ulicah, in se jim v teh zdraviliščih izčisti in izpere želodec.

r **Deviška mati.** Dunajsko sodišče je razpravljalo te dni o neki alimentacijski tožbi. Razprava je vzbudila zato posebno pozornost, ker je zdravniško spričevalo poudarjalo, da je imela mati še potem, ko je bila že noseča, vse telesne znake devišstva, tako da zdravniki dolgo niso mogli verjeti, da je v blagoslovljenem stanju. — Druga zanimivost razprave je bila v tem, da obtoženec odločno zanikal očetovstvo. Sodnija je radi tega odredila krvno preskušnjo otroka in osumljenega očeta in preskušnja je ugotovila, da je obtoženec res otrokov oče. Plačevati bo moral alimente, čeprav še zdaj taji svojo krivdo.

r **Dvojno življenje.** V Minneapolisu (U. S. A.) je policija zaprla uglednega trgovca Joeja Scheferja. Imel je dobro idočo trgovino, v banki pa velik račun, ter je vodil navidez zelo srečno družinsko življenje. V resnici pa je bil navidezni solidnež velik zločin-c, ki je samo v zadnjih par mesecih izvršil 25 vlomov. Čudno je tudi, da je imela žena moža za svetnika. Ona pripoveduje, da ni šel nikoli na sprehod brez nje, da se ni nikdar vdajal pijači in tudi ne hazardni igri. Edino, kar ji je ostalo

prikrito v njegovem življenju, je bila njegova poslovna pisarna. In baš v tej so se porodili možu načrti za zločinska dejanja.

r **Žene ubijajo po moževi smrti.** Ta barbarski običaj je ohranjen na Kongu in v Kamerunu. Vdove se dajo pokopati žive hkrati z moževim truplom. Pri plemenu Kujstenov se mora žena sama usmrtiti na moževim grobu. Hotentotske vdove so v tem oziru vendarle na boljšem. Lahko si odražejo samo en prst ali le člen kaknega prsta v znak, da bi bile voljne zapustiti svet in se dati pokopati z možem.

Snežne čevlje in galoše

popravlja Rudolf Perdan, mehanična delavnica, Celje, Krekov trg 5, vhod v Matije Gubca ulici.

Proda se

skoraj nov niklast otroški voziček. Naslov v upravi.

Zapiralnike za vrata

praktičen sistem, izdeluje po nizki ceni J. Kamenar, Gaberje št. 124.

Naznanilo.

Tapetarsko delavnico imam sedaj samo v Zavodni pod Sv. Jožefom pri 'Skalni kleti'. Postreči hočem vsakemu z dobrim delom. Vsled slabe ceste me lahko obvestite z dopisnico.

Se priporoča

IVO JAZBEC, tapetar, Zavodna.

✕ Premog ✕

iz državnega rudnika v Zabukovci in na željo tudi iz vseh drugih premogovnikov, za domačo porabo ter za obrtna in industrijska podjetja, dobavlja in dostavlja na dom točno in po najnižji ceni

Franjo Jošt, Celje, Aleksandrova ulica štev. 4.

Dve sobi

meblirani, ena priprosta, druga večja z dvema posteljami, električna luč, posebni vhod, se oddata s hrano takoj. Vpraša se v upravi.

Trgovski lokal

v mestu ali okolici, se vzame v najem. Ponudbe pod šifro »Trgovski lokal 36« na upravo lista.

Proda se

pisalni stroj »Adler«, blagajna, ameriška pisalna miza in ameriška omara za akte. 2 Naslov v upravi lista. 2

Izvrsten glasovir

se vsled pomanjkanja prostora izposodi ali proda. A. Staudinger, Celje, Aleksandrova 7.

Tedenski izkaz

mestne klavnice o klanju in uvozu od 17. I. do 23. I. 1927.

I m e	Zaklana živina							Uvoženo meso v kg					Opomba		
	Konji	Biki	Voli	Krave	Telice	Teleta	Svinje	Ovce	Kozlički	Govedina	Teletina	Svinjina		Ovce	Koze
Dečman Ferdinand	—	—	1	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Esih Matija	—	—	2	—	—	1	3	—	—	—	48	—	—	—	—
Friedrich Ivan	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	41	—	—	—	—
Gorenjak Josip	—	—	2	1	—	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—
Gunzer Fridrik	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Holc Martin	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	194	39	—	—	—
Hohnjec Viktor	—	—	1	—	—	—	2	—	—	—	45	—	—	—	—
Hohnjec Štefan	—	—	—	1	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Janžek Marija	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—
Kroflič Alojz	—	—	1	—	—	1	—	—	—	—	—	52	—	—	—
Lapornik Ivan	—	—	1	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Leskošek Ivan	—	—	—	1	—	—	1	—	—	—	43	—	—	—	—
Pilih Karl	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Rebeuschegg Franc	—	—	4	6	—	50	16	—	—	—	181	241	—	—	44 telet izv.
Reicher Ivan	—	—	1	3	—	1	—	—	—	—	45	96	—	—	
Urbančič Adolf	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	155	—	—	—	
Volšk Rozalija	—	—	1	1	—	1	3	—	—	—	—	—	—	—	—
Zany Viktor	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	341	—	—	—
Zavodnik Alojzija	—	—	1	—	—	1	2	1	—	—	—	—	—	—	—
Kus Miha	—	—	—	—	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—
Lebič Fani	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43	—	—	—	—
Plešivčnik Ana	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	222	43	—	—	—
Reberšak Anton	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—
Bernardi Drago	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Robek Anton	—	—	—	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—
Hlavač (Celjski dom)	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	—
Skoberne Fric	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	—	—	—
Zasebne stranke	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	—
Kludsky (cirkus)	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Skupno	6	—	17	17	1	62	55	—	—	—	1017	812	—	—	—

Delaj, nabiraj in hrani, varčevati se ne brani!

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri stavbeni in kreditni zadrugi z omej. zavezo v Gaberju pri Celju

Varčuj v mladosti, da stradal ne boš v starosti!

LASTNI DOM

Obreštuje hranilne vloge po 6%

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše. Jamstvo za vloge uad 2.000.000 Din.

Marljivost, treznost in varčnost so predpogoj pravnosti!

Pri naložbi »neska do 50 Din se dobi nabiralnik na dom.

Iz malega raste veliko!

Pisarna v Celju, Prešernova ulica 6.

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta

Celjska mestna hranilnica

Ustanovljena leta 1864.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo na kulanine, hitro in točno. Ugodno obrestovanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Pod trajnim drž. nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.